

Шульга Т.М.,

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри фінансового права*

*Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
м. Харків, Україна*

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ У ГАЛУЗІ ФІНАНСОВОГО ПРАВА НА ЕТАПІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР

На сьогоднішній день, в умовах європейської інтеграції і триваючих реформ, особливої уваги заслуговують юридична освіта та юридична практика. Свого часу, з набуттям незалежності України, гостро постало питання щодо суттєвого оновлення вітчизняного законодавства, його тлумачення, застосування на практиці тощо. З огляду на це виникла і нагальна потреба у підвищенні кваліфікації спеціалістів-правників, а також навчанні нових професійних кадрів. Головними напрямками вдосконалення системи юридичної освіти можна вважати приведення її у відповідність зі світовими та європейськими вимогами, зокрема; створення умов для задоволення потреб громадян у сучасній юридичній освіті та реалізація права на працю за здобутою спеціальністю; повне забезпечення потреб органів державної влади, правоохоронних органів, інших сфер юридичної практики у фахівцях-юристах. Все це, без сумніву, свідчить про важливість юридичної освіти на рівні держави. Разом з тим, не можна применшувати роль юридичної практики, успішність якої залежить саме від якості організації навчального процесу.

Фінансове право, будучи однією із ключових публічних галузей українського права, регулює найбільш важливі суспільні відносини з приводу формування, розподілу та використання публічних централізованих та децентралізованих фондів коштів. Економічна криза, що в сучасних умовах охопила біль-

шість країн світу, і ті проблеми, які вона виявила, свідчить про особливу актуальність і необхідність розвитку фінансово-правових інститутів, а також підготовку фахівців у відповідній сфері.

Говорячи про освіту в галузі фінансового права, можна стверджувати, що їй приділяється значна увага у професійних вітчизняних вищих навчальних закладах. Так, приміром, кафедрою фінансового права Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого наразі проводиться розроблення принципово нових теоретичних та удосконалення методологічних основ викладання відповідної дисципліни. Викладачі кафедри беруть активну участь у міжнародно-правових конференціях, набуваючи світового досвіду, застосовують його при читанні лекцій, проведенні практичних занять та семінарів.

Фахівці з фінансового права, що є випускниками юридичних вищих навчальних закладів, застосовують отримані знання у своїй професійній практиці. Зокрема, як приклад, спеціалісти Державної фіскальної служби України приймають участь у тематичних семінарах та симпозіумах Внутрішньо-європейської організації податкових адміністрацій (Intra-European organization of Tax Administrations). Вони охоплюють різні напрями діяльності у сфері податкового адміністрування, починаючи від методів удосконалення роботи у сфері обслуговування платників податків, боротьби з ухиленнями від сплати податків та податковим шахрайством, завершуючи впровадженням найсучасніших інформаційних технологій у процесі прийняття та обробки податкової звітності, аудиту та обліку. Великою популярністю користуються семінари з вивчення практичного досвіду, під час яких кожен учасник презентує справу із власної практики, а потім під час пленарних дискусій обговорюють шляхи вирішення проблем. У такому форматі регулярно проводяться заходи, присвячені оподаткуванню, фінансовим інструментам, трансфертному ціноутворенню, шахрайству з ПДВ та ін.. Особливо хотілося б відмітити, що знання отримані при здобутті юридичної освіти, в першу чергу, використовуються на практиці фахівцями відповідної компетенції при розробці, прийнятті та застосуванні нормативно-правової бази. Наприклад, представники органів виконавчої влади, часто у співробітництві з науковцями та іншими спеціалістами, розробляють законопроекти, зокрема, з питань бюджетної, податкової політики держави тощо.

З огляду на вищесказане, можна підтримати позицію багатьох вчених, що на рекомендаціях фінансово-правової науки має будуватися фінансова політика держави. Саме такий підхід дозволить гармонічно поєднати досягнення європейського освітнього простору в науковій сфері й правовій практиці та вивести нашу країну на новий рівень розвитку. А якісна юридична освіта безперечно сприятиме цьому.